

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2543). จอมปราชญ์นักการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดียการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสภกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โกวิทย์ พงษ์ภักดี. (2553). การใช้โปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจนต์จุฬา คำดี. (2553). ผลของการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพระบาทท่าเรือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจษฎา หนูรุ่ม. (2551). ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ใจสะคราญ หิรัญพฤษ และคณะ. (2544). การปลูกฝังในคุณค่าของ “จิตสำนึกพอเพียงและยั่งยืน” เพื่อการพัฒนาสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม แบบยั่งยืน สมดุล และเป็นธรรม. รายงานผลการวิจัยประจำปี รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ทูลอดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตเปอร์เซ้น.
- _____. (2552). สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พรินท์ (1991).
- ชาย โพธิ์สิตา และคณะ. (2540). รายงานการศึกษาวิจัยเรื่อง จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ: ศึกษากรณี กรุงเทพมหานคร. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ณัฐวีร์ นงนุช. (2552). ผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเอง
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
(จิตวิทยาการแนะแนว) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2538). ทฤษฎีด้านไม่จริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ดาราวรรณ ต๊ะปีนตา. (2535). การลดความวิตกกังวลของพยาบาลประจำการที่ดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์
ด้วยวิธีการปรับเปลี่ยนความคิดร่วมกับการฝึกสติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
ดุขุบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา เขมมณี. (2546). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ: เมธิทิปส์.
- ธรรมนันท์กา แจ่งสว่าง. (2547). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับ
ตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2536). สังคมเข้มแข็ง. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร.
- นงลักษณ์ ประเสริฐ และคณะ. (2553). ชุดฝึกอบรมแนะแนว โครงการยกระดับคุณภาพ
ครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันท์วัฒน์ ชุนชี. (2546). การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อ
พัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัญญัติ ชำนาญกิจ. (2542). กระบวนการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์. นครสวรรค์:
สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญทัน ภูบาล. (2549). การใช้ชีวิตที่ศรัทธาเป็นต้นแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย
และสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ ะสี. (2541). ปฏิรูปการศึกษา ยกเครื่องทางปัญญาทางรอดจากความหายนะ. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิ สดศรี สฤษดิ์วงศ์.
- พรพรหม พรรคพวก. (2550). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร. (2543). **สำนึกไทยที่พึงปรารถนา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- มัลลิกา มัติโก. (2541). **จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล**. กรุงเทพฯ: เจริญดีการพิมพ์.
- มุกิตา หวังคิด. (2547). **การฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยการนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาจิตสำนึกของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุษนา วรณปิติกุล. (2542). **สำนึกพลเมือง: ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม.
- บุรวัฒน์ คล้ายมงคล. (2545). **การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยการประยุกต์แนวคิดการใช้ปัญหาเป็นหลักในการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. (2546). **รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสำนึก : การศึกษาระยะยาว**. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัฒนกิจ สิทธิสถิตอังกูร. (2546). **การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาการสื่อสารระหว่าง บุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิรัตน์ คำศรีจันทร์. (2544). **จิตสำนึกพลเมืองในบริบทสังคมไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริพงษ์ เสากายน. (2547). **การวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บู้ค พอยท์.
- ศุภวรรณ เล็กวิไล. (2544). **การเรียนรู้แบบร่วมมือ: รูปแบบต่าง ๆ ในเอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน**. นครราชสีมา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรและวิเทศสัมพันธ์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภานิต. (2543). **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า 2545-2549**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2542). **วาระการวิจัยแห่งชาติในภาวะวิกฤติเพื่อฟื้นฟูชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สุคนธรส หุตะวัฒนะ. (2550). **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. ปรินซ์นิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2549). **การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**. ค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2550, จาก <http://cddweb.cdd.go.th>.
- สุนทรี จูวงศ์สุข. (2548). **การใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพิน อริยะเครือ. (2550). **ผลการฝึกเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูง ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะที่แตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- หฤทัย อาจปฐ. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตและความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แหวง โตจิราการ. (2550). **จุดประกาย...คิด (ดนตรี) เพื่อจิตสาธารณะ**. ค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2552, จาก <http://www.9dem.com/rsa2view.php?id=110>.
- อนุชาติ พวงสำลี และวีรบูรณ์ วีสารทสกุล. (2540). **ประชาสังคม: คำ ความคิดและความหมาย**. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อรณีภูษา โยธะกา. (2551). **ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อรพินทร์ ชูชม. (2552). วิเคราะห์ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับจิตสำนึกทางปัญญาและคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2552 จาก <http://news.mumuu.com/social/cat2/news2133/>.

อัญชลี ยิ่งรักพันธ์. (2550). ผลของการใช้สถานการณ์จำลองผสมกับเทคนิคการประเมินผลสภาพจริง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรียญานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการวัดผลทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอียน สมิธ และอนงค์ วิเศษสุวรรณ. การเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (2550) วารสารศึกษาศาสตร์, 18 (2), 1-10.

Bandura, A. (1977). **Social Learning Theory**. Englewood Cliffs, New jersey: Prince-Hall.

Bloom, B.S. (1956). **Taxonomy of Educational Objectives**. New York: David Mckay.

Coopersmith, S. (1981). **The Antecedents of Self-esteem**. (2 ed.). Palo Alto, California: Consulting Psychologist Press.

De Bono, E. (1992). **Six Thinking Hat for Schools**. Melbourne: Haeker Brownlow Education.

Kalish, H.I. (1981). **From Behavioral Science To Behavioral Modification**. New York: McGraw-Hill.

Kazdin, A.E. (1978). **History of behavior modification : Experimental foundations of contemporary research**. Baltimore, MD: University Park Press.

Mahoney, M.J.& Thoresen, C.E. (1974). **Self-control: Power to the person**. Monterey, CA: Brooks/Cole.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หนังสือราชการ
- รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0514.5.2/ว. 12๑๔

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

๘ ธันวาคม 2553

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดกลาง

ด้วย นางสาวระเวียง ดอนศรีชา รหัสประจำตัว 525050296-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการศึกษาครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบวัดจิตสาธารณะ และแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้ว เห็นว่า นางสาวชล สิงห์สุวรรณ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูเชี่ยวชาญ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา อารีรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

กลุ่มวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

โทร. 0-4334-3452-3

โทรสาร 0-4334-3454

หมายเหตุ: เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-8730688

ที่ ศธ 0514.5.2/ว. 1264

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

๙ ธันวาคม 2553

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนครขอนแก่น

ด้วย นางสาวระเวียง ดอนศรีชา รหัสประจำตัว 525050296-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการศึกษาครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบวัดจิตสาธารณะ และแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณแล้ว เห็นว่า นางเครือวัลย์ พนมหิรัญ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

กลุ่มวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

โทร. 0-4334-3452-3

โทรสาร 0-4334-3454

หมายเหตุ: เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-8730688

ที่ ศธ 0514.5.2/1100

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

๒๐ ธันวาคม 2553

เรื่อง ขออนุมัติขอพระราชทานทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา

ด้วย นางสาวระเวียง ดอนศรีชา รหัสประจำตัว 525050296-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ กำลังทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขออนุมัติขอพระราชทานให้บุคคลดังกล่าว ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ตามความประสงค์ ในวันที่ 27 ธันวาคม 2553 - 28 มกราคม 2554

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วอลลภา อารีรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

กลุ่มวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

โทร. 0-4320-2853

โทรสาร 0-4334-3454

หมายเหตุ: เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-8730688

ที่ ศธ 0514.5.2/อ.1204

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

๘ ธันวาคม 2553

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา

ด้วย นางสาวระเวียง ดอนศรีชา รหัสประจำตัว 525050296-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการศึกษาครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบวัดจิตสาธารณะ และแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้ว เห็นว่า นางนงคริภัก ไทธานี ตำแหน่งครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิลลภา อารีรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

กลุ่มวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

โทร. 0-4334-3452-3

โทรสาร 0-4334-3454

หมายเหตุ: เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-8730688

ที่ ศษ 0514.5.2/006๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

๒๔ มกราคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา

ด้วย นางสาวระเวียง คอนศรีชา รหัสประจำตัว 525050296-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้บุคคลดังกล่าว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำวิทยานิพนธ์ ตามความประสงค์ ในวันที่ 1 – 28 กุมภาพันธ์ 2554

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิมลภา อารีรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

กลุ่มวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

โทร. 0-4320-2853

โทรสาร 0-4334-3454

หมายเหตุ: เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 083 - 18730688

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นางสาวชล สິงห์สุวรรณ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูเชี่ยวชาญ
วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาวิชาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
สังกัด สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย
2. นางเครือวัลย์ พนมหิรัญ
ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สถานที่ทำงาน โรงเรียนนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
3. นางนงคริ์ก ไทธานี
ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สถานที่ทำงาน โรงเรียนหนองสองห้องวิทยา อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ภาคผนวก ข

- เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- แบบวัดจิตสาธารณะ
- กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

แบบวัดจิตสาธารณะ
โรงเรียนหนองสองห้องวิทยา อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้มีจำนวน 45 ข้อ
2. ข้อความในแต่ละข้อจะกำหนดสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันให้นักเรียน อ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อความนั้นๆ ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
3. ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นระดับการปฏิบัติดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นประจำ
บ่อยครั้ง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบ่อยครั้ง
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นนานๆ ครั้ง
ไม่เคยทำ	นักเรียน	ไม่เคยปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย
4. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
5. คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก ให้นักเรียนตอบทุกข้อหากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบวัดไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำ
	ด้านการใช้				
1.	หลังจากเลิกเรียนวิชาพลศึกษา ข้าพเจ้าเก็บอุปกรณ์กีฬาของโรงเรียนเข้าที่.....	.....	.....	.....	.....
2.	เมื่อข้าพเจ้าเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้ในห้องเรียนเพื่อทำงานกลุ่ม เมื่อทำงานเสร็จแล้วข้าพเจ้าจัดเก็บเข้าที่ให้เหมือนเดิม	.....	.....	.....	.....
3.	เมื่อเป็นเวรทำความสะอาด ข้าพเจ้านำไม้กวาดมากวาดพื้น เมื่อกวาดเสร็จแล้วจะนำไปเก็บไว้ที่เดิม.....	.....	.....	.....	.....
4.	เมื่ออยู่ในโรงเรียน ข้าพเจ้าจะทิ้งขยะลงในถังขยะของโรงเรียน.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำ
5.	เมื่อใช้คอมพิวเตอร์เสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะเก็บเมาส์และเป็นพิมพ์เข้าที่.....	.....	.....	.....	.....
6.	เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดแล้ว เมื่อจะออกจากห้อง ข้าพเจ้าจะวางหนังสือไว้ที่โต๊ะโดยไม่เก็บที่ชั้นวาง.....	.....	.....	.....	.....
7.	ข้าพเจ้ามักผลอทิ้งขยะไว้ตามชอกเล็กๆ หรือในลิ้นชักโต๊ะ.....	.....	.....	.....	.....
8.	ถ้าข้าพเจ้าออกจากห้องเรียนเป็นคนสุดท้าย ข้าพเจ้าจะสำรวจและปิดไฟ ปิดพัดลม ก่อนออกจากห้องเรียน.....	.....	.....	.....	.....
9.	ข้าพเจ้าเปิดใช้หนังสือในห้องสมุดอย่างทะนุถนอม.....	.....	.....	.....	.....
10.	หากขึ้นลงอาคารในโรงพยาบาล 1-2 ชั้น ข้าพเจ้าจะเดินแทนการใช้ลิฟท์ (ถึงแม้จะไม่มีข้อห้ามของโรงพยาบาล)	.....	.....	.....	.....
11.	ข้าพเจ้ามักผลอขีดเขียนโต๊ะเรียน.....	.....	.....	.....	.....
12.	เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกเหนื่อยหรือวังง จะขบนิ้ว โยกเก้าอี้ ขณะนั่งเรียนหนังสือ.....	.....	.....	.....	.....
13.	ข้าพเจ้าเห็นว่าการใช้มีดหรือของมีคม แกะสลัก ตามโต๊ะเก้าอี้ในห้องเรียนถือว่าเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง.....	.....	.....	.....	.....
14.	ข้าพเจ้าจะใช้วิธีลากเก้าอี้เข้าที่แทนการยกเพราะมันหนัก....	.....	.....	.....	.....
15.	ข้าพเจ้าเคยวาดรูปหรือขีดเขียนข้อความบนฝาผนังหรือกำแพงเพื่อผ่อนคลาย.....	.....	.....	.....	.....
	ด้านการถือเป็นที่				
16.	เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าเก็บภาชนะ ไปวางไว้ที่รองรับ.....	.....	.....	.....	.....
17.	ชุมนุมจิตอาสา ประกาศรับสมัครนักเรียนร่วมกิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ข้าพเจ้าจะสมัคร โดยไม่ลังเล.	.....	.....	.....	.....
18.	ข้าพเจ้าในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชน จะคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดกับชุมชนและให้ความร่วมมือกับชุมชนอยู่เสมอ.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำ
19.	ในการใช้คอมพิวเตอร์ของโรงเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการสืบค้นและใช้ได้นานๆ ข้าพเจ้าจะทำตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามที่มิคำแนะนำไว้.....	.....	.....	.....	.....
20.	ข้าพเจ้าไม่นำน้ำหรือขนมมากินบนอาคารเรียนเพราะไม่ต้องการเพิ่มขยะบนอาคารที่เก็บเท่าไรก็ไม่หมดเสียที่.....	.....	.....	.....	.....
21.	ข้าพเจ้ายืมหนังสือก่อนนำออกจากห้องสมุดและส่งคืนตามกำหนด เพราะหนังสือมีน้อยทุกคนจึงต้องการยืมเช่นเดียวกัน.....	.....	.....	.....	.....
22.	เมื่อข้าพเจ้าเข้าห้องสมุด จะไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น แม้ว่าจะไม่มีใครก็ตามและจะบอกให้เพื่อนปฏิบัติตามด้วย.....	.....	.....	.....	.....
23.	ข้าพเจ้าจะแอบเดินลัดสนาม แม้จะมีป้ายห้ามลัดสนามเพราะเร็วดีไม่ต้องอ้อม.....	.....	.....	.....	.....
24.	ถ้าอาจารย์เรียกข้าพเจ้าให้ไปจัดหนังสือในห้องสมุด ข้าพเจ้ามักจะมีข้ออ้าง และไม่ขอไปจัด.....	.....	.....	.....	.....
25.	ข้าพเจ้าเคยผลอหีบหนังสือในห้องสมุดกลับบ้านโดยไม่ยืม.....	.....	.....	.....	.....
26.	ขณะที่ข้าพเจ้านั่งคุยกับเพื่อน ถ้าอาจารย์หอบสิ่งของเดินผ่านไป ข้าพเจ้าจะทำเป็นมองไม่เห็น.....	.....	.....	.....	.....
27.	เมื่อถึงเวลาทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ ข้าพเจ้าจะเดินซำๆ เพื่อจะได้ทำน้อยกว่าเพื่อน ๆ.....	.....	.....	.....	.....
28.	ข้าพเจ้าช่วยอาจารย์ถือแบบฝึกหัดหรืออุปกรณ์ต่างๆ มาที่ห้องเรียนก่อนเวลาเรียน เพื่อทุกคนจะได้เรียนเต็มเวลา.....	.....	.....	.....	.....
29.	ข้าพเจ้าไปปัดน้ำที่กำลังรดน้ำสนามหญ้า ถ้าเกิดฝนตกข้าพเจ้าจะแกล้งทำเป็นไม่สนใจ.....	.....	.....	.....	.....
30.	ข้าพเจ้าสมัครใจไปตรวจดูแลคอมพิวเตอร์เพื่อจะได้เล่นเกม	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำ
	ด้านการเคารพสิทธิ				
31.	ถ้าได้ไปทำงานค้นคว้าในห้องสมุด แล้วบังเอิญหยิบหนังสือของห้องสมุดติดกลับไปบ้าน ข้าพเจ้าจะรีบนำกลับมาคืนในวันรุ่งขึ้น.....หากอาจารย์แจก	.....	.....	.....	.....
32.	เสื่อกีฬาสีให้คนละหนึ่งตัว และถ้าข้าพเจ้าได้เกินมา จะนำไปคืนอาจารย์.....	.....	.....	.....	.....
33.	ถ้าพบเห็นเครื่องบันทึกข้อมูล (Handy Drive) ของโรงเรียนติดอยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ข้าพเจ้านำส่งคืนอาจารย์.....	.....	.....	.....	.....
34.	ถ้าพบโทรศัพท์วางอยู่ในห้องน้ำ ถึงแม้ว่าเป็นรุ่นที่ข้าพเจ้ากำลังอยากได้ ข้าพเจ้าก็จะนำไปแจ้งอาจารย์ที่ฝ่ายปกครอง.. ข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....
35.	เคยเผลอนำช้อนส้อมที่โรงอาหารของโรงเรียนกลับบ้าน.....ข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....
36.	เคยนำหนังสือหายากหรือหนังสือที่ตนสนใจในห้องสมุดไปซ่อนไว้ที่ตู้หนังสืออื่น เพื่อเวลาอ่านจะได้หาง่าย.....	.....	.....	.....	.....
37.	เมื่ออาจารย์นำปากกามาแจกคนละหนึ่งแท่ง ข้าพเจ้าจะเก็บไว้สำรองอีกหนึ่งแท่ง.....	.....	.....	.....	.....
38.	ข้าพเจ้านำถังขยะของห้องเรียนมาไว้ใกล้ๆ โตะ เพื่อจะได้ไม่ต้องเดินไกลเวลาทิ้งขยะ.....	.....	.....	.....	.....
39.	ข้าพเจ้าเขียนชื่อไว้ที่เก้าอี้ม้านั่ง จะได้เป็นที่นั่งประจำ.....	.....	.....	.....	.....
40.	ข้าพเจ้าเห็นลูกบอลของโรงเรียนตกอยู่นอกบริเวณ ข้าพเจ้ารีบเก็บไปไว้เล่นที่บ้าน.....	.....	.....	.....	.....
41.	ถ้ากำลังเล่นวอลเลย์บอลหรือบาสเกตบอลหรือฟุตบอลอยู่ เมื่อเพื่อนมาขอเล่นด้วยข้าพเจ้ายินดีให้เพื่อนเล่นด้วย.....	.....	.....	.....	.....
42.	ข้าพเจ้ามาถึงโรงเรียนก่อนเพื่อน จึงนำรถจักรยานยนต์ไปจอดในที่จอดรถอย่างเป็นระเบียบเพื่อให้รถเพื่อนคนอื่นๆ ได้จอดด้วย.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำ
43.	ข้าพเจ้าแบ่งสนามให้เพื่อนคนอื่นได้ตีแบดมินตันหรือเล่นกีฬาชนิดอื่นได้ เพราะทุกคนมีสิทธิ์ใช้สนามได้เช่นเดียวกัน	.....	.....	.....	.....
44.	เมื่ออาจารย์ให้เก็บรวบรวมสิ่งของไปบริจาค ข้าพเจ้าจะไม่ค่อยจดจำและใส่ใจที่จะนำของมาโรงเรียน.....	.....	.....	.....	.....
45.	เมื่อถึงเวลาพักรับประทานอาหาร ข้าพเจ้ามักจะได้คิวซื้ออาหารก่อนเพราะสนิทกับแม่ค้า.....	.....	.....	.....	.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อคำถามที่มีความหมายทางบวก มีจำนวน 23 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 28, 31, 32, 33, 34, 41, 42, และ 43

ตอบ	เป็นประจำ	ให้	4	คะแนน
ตอบ	บ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ตอบ	นาน ๆ ครั้ง	ให้	2	คะแนน
ตอบ	ไม่เคยทำ	ให้	1	คะแนน

ข้อคำถามที่มีความหมายทางลบ มีจำนวน 22 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 44, และ 45

ตอบ	เป็นประจำ	ให้	1	คะแนน
ตอบ	บ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ตอบ	นาน ๆ ครั้ง	ให้	3	คะแนน
ตอบ	ไม่เคยทำ	ให้	4	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายจากคะแนน

คะแนนต่ำสุดคือ 45 คะแนน คะแนนสูงสุด คือ 180 คะแนน และรวมคะแนนทั้งหมด 45 ข้อ เป็นคะแนนจิตสำนึกของนักเรียนแต่ละคนที่ตอบแบบวัดจิตสำนึก ซึ่ง

คะแนนที่ได้จะเป็นตัวชี้วัดที่บอกถึงระดับจิตสาธารณะของนักเรียนแต่ละคนตามหลักเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ดังนี้

- 1) นักเรียนที่มีคะแนนจิตสาธารณะ อยู่ในช่วงสูงกว่าเกณฑ์ปกติ คือ มีคะแนนมากกว่า 100 คะแนนขึ้นไป หมายถึง นักเรียนที่มีจิตสาธารณะสูง
- 2) นักเรียนที่มีคะแนนจิตสาธารณะ อยู่ในช่วงคะแนนเกณฑ์ปกติ คือ มีคะแนนระหว่าง 80 – 100 คะแนน หมายถึง นักเรียนที่มีจิตสาธารณะค่อนข้างสูง
- 3) นักเรียนที่มีคะแนนจิตสาธารณะ อยู่ในช่วงเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ คือ มีคะแนนต่ำกว่า 80 คะแนนลงมา หมายถึง นักเรียนที่มีจิตสาธารณะค่อนข้างต่ำ

**โครงสร้างกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

ครั้งที่	องค์ประกอบ จิตสาธารณะ	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์
1		ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน 2. เพื่อให้ นักเรียน ได้ทราบวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ 3. เพื่อให้ นักเรียน รู้และเข้าใจความหมายของการมีจิตสาธารณะ
2	ด้านการใช้	เหตุเกิดเพราะใคร	1. เพื่อให้ นักเรียน บอกผลดีที่ได้รับจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมได้ 2. เพื่อให้ นักเรียน วิเคราะห์ผลที่ไม่ดีจากการไม่เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมได้
3-4	ด้านการใช้	ขาดจิตสาธารณะสู่ภาวะโลกร้อน	1. เพื่อให้ นักเรียน สรุปัญหาและระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนได้ 2. เพื่อให้ นักเรียน วิเคราะห์พฤติกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อนได้ 3. เพื่อให้ นักเรียน เสนอแนวทางแก้ปัญหาและปฏิบัติการรณรงค์ภาวะโลกร้อนได้

**โครงสร้างกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

ครั้งที่	องค์ประกอบ จิตสาธารณะ	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์
5	การถือเป็นที่	นำท่วม แค้นใจ	1. เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน 2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและรับอาสาในการที่จะช่วยเหลือสังคมตามกำลังความสามารถ
6	การถือเป็นที่	คนดีของสังคม	1. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ประวัติบุคคลที่ทำดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำแบบอย่างประวัติบุคคลที่ทำดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง
7-8	การถือเป็นที่	เพื่อนนำเพื่อนพัฒนา	1. เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถสร้างเนวร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองได้ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนแก้ปัญหาและหาแนวทางในการพัฒนาชุมชนของตนเองได้

**โครงสร้างกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

ครั้งที่	องค์ประกอบ จิตสาธารณะ	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์
9	การเคารพสิทธิ	ใช้ของส่วนรวม เป็น เห็นใจผู้อื่น	1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้และเข้าใจถึงการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ถึงการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมได้ 3. เพื่อให้นักเรียนนำข้อคิดที่ได้มาปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเองได้
10-11	การเคารพสิทธิ	สมบัติของ ส่วนรวมร่วมกัน ใช้	1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้และเข้าใจถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนร่วมกัน 2. เพื่อให้นักเรียนร่วมกันคิดวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนและบริการสาธารณะประโยชน์ตามสิทธิของตนเอง โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น 3. เพื่อให้นักเรียนนำข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
12	การใช้การถือ เป็นหน้าที่ การเคารพสิทธิ	ปัจฉิมนิเทศ	1) เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์และสรุปประเด็นสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะได้ 2) เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะได้

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 1
เรื่อง “ปฐมนิเทศ (จิตสาธารณะ คืออะไร)”

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน
- 2) เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
- 3) เพื่อให้ให้นักเรียนรู้และเข้าใจความหมายของการมีจิตสาธารณะ

เวลาที่ใช้ 50 - 60 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) ใบกิจกรรม 1 เอกสารประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
- 2) ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง จิตสาธารณะคืออะไร

วิธีการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1) ครูและนักเรียนยืนล้อมรอบเป็นวงกลมใช้กิจกรรมปรบมือ 2 ครั้ง แล้วแนะนำชื่อ-สกุล
ชื่อเล่นของตนเอง โดยเริ่มที่ครูก่อนแล้วเวียนไปจนกระทั่งครบทุกคน

ขั้นดำเนินการ

2) ครูแจกเอกสารใบกิจกรรม 1 เอกสารประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา
จิตสาธารณะ

3) ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ กำหนดการ กฎระเบียบ และประโยชน์ที่จะ
ได้รับในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

4) ครูแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่อง จิตสาธารณะคืออะไร ให้นักเรียนศึกษาและครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

5) ครูสรุปถึงการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน
ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน รวมถึงการรู้และเข้าใจแนวปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อ
พัฒนาจิตสาธารณะและความหมายของจิตสาธารณะ

6) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยและนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะพบกัน
เพื่อปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

- 1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมและประเมินตามสภาพจริง
- 2) นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะได้ และ
บอกความหมายและประโยชน์ของการมีจิตสาธารณะได้

ใบกิจกรรม 1

เอกสารประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

วัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน และได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนได้มุมมองความคิดที่หลากหลายจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะสูงขึ้น

กำหนดการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

กำหนดการจัดกิจกรรมทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละประมาณ 60 นาที

สถานที่ห้องแนะแนว โรงเรียนหนองสองห้องวิทยา อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

ครั้งที่ / กิจกรรม	วัน	วันที่/เดือน/ปี	เวลา
1. ปฐมนิเทศ (จิตสาธารณะคืออะไร)	จันทร์	31 มกราคม 2554	16.00-17.00 น.
2. เหตุเกิดเพราะใคร	พุธ	2 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
3. ขาดจิตสาธารณะ สู่ภาวะโลกร้อน	ศุกร์	4 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
4. ขาดจิตสาธารณะ สู่ภาวะโลกร้อน (ต่อ)	จันทร์	7 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
5. น้ำท่วม แผ่นน้ำใจ	พุธ	9 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
6. คนดีของสังคม	ศุกร์	11 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
7. เพื่อนนำเพื่อนพัฒนา	จันทร์	14 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
8. เพื่อนนำเพื่อนพัฒนา (ต่อ)	พุธ	16 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
9. ใจของส่วนรวมเป็น เห็นใจผู้อื่น	จันทร์	21 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
10. สมบัติส่วนรวม ร่วมกันใช้	พุธ	23 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
11. สมบัติส่วนรวม ร่วมกันใช้ (ต่อ)	ศุกร์	25 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.
12. ปัจฉิมนิเทศ	จันทร์	28 กุมภาพันธ์ 2554	16.00-17.00 น.

แนวปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

1. นักเรียนเปิดเผยตนเองและกล้าแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับเพื่อน ๆ เพื่อประโยชน์ของตนเองและสมาชิกกลุ่ม
2. รับฟังผู้อื่นด้วยความตั้งใจ ไม่หยอกล้อ หรือพุดคุยในเรื่องอื่น ๆ ขณะเข้าร่วมกิจกรรม
3. ติดตามการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนให้ทัน หากไม่เข้าใจหรือสับสนควรจะถาม
4. นักเรียนต้องเคารพและให้เกียรติในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ นักเรียนควรให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในทุกกิจกรรม
5. นักเรียนให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งแต่ละกิจกรรมจะมีประโยชน์และคุณค่าในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนทุกคน

ประโยชน์ที่จะได้รับในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

1. นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน และได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น
2. การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนได้มุมมองความคิดที่หลากหลายจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. นักเรียนได้พัฒนาตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะ
สูงขึ้น

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง จิตสาธารณะคืออะไร

จิตสาธารณะจิตสาธารณะ (Public mind) หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า “สาธารณะ” คือ สิ่งที่มีได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะ ในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและบำรุงรักษาร่วมกัน เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟที่ให้แสงสว่างตามถนนหนทาง แม้แต่การประหยัดน้ำประปา หรือไฟฟ้า ที่เป็นของส่วนรวม โดยให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าตลอดจนช่วยดูแลรักษาให้ความช่วยเหลือผู้ทุกข์ยาก หรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกระทำเพื่อให้เกิดปัญหาหรือช่วยกันแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะเป็นความรับผิดชอบที่เกิดจากภายใน คือ ความรู้สึกนึกคิด จิตได้สำนึกตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งอยู่ในจิตใจ และส่งผลมาสู่การกระทำภายนอก จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งสำคัญในสังคม เยาวชนต้องให้ความสำคัญและตระหนักในสิ่งนี้ การที่คนมาอยู่รวมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากัน การที่คนในสังคมขาดจิตสาธารณะนั้น จะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก ดังนี้

ผลกระทบต่อบุคคล ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง
2. สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น

ผลกระทบระดับครอบครัว ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ความสามัคคีในครอบครัวลดน้อยลง
2. การแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว

ผลกระทบระดับองค์กร ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. การแบ่งพรรคแบ่งพวกภายในองค์กร
2. ความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น
3. การเบียดเบียนสมบัติขององค์กรเป็นสมบัติส่วนตัว
4. องค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง

ผลกระทบในระดับชุมชน ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชน มีสภาพเช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง

2. อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง

3. ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสาสมัครพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์กลัวเสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น ผลกระทบในระดับชาติถ้าบุคคลในชาติขาดจิตสาธารณะจะทำให้เกิด

1. วิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาไม่ได้ เกิดการเบียดเบียนทำลายทรัพยากรและสมบัติที่เป็นของส่วนรวม

2. ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำประเทศนำมาตราการได้ออกมาใช้ ก็จะไม่ได้อผลเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน

3. เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่ประโยชน์กลุ่มของตนและพวกพ้อง เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน

องค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ

องค์ประกอบที่ 1 คือ การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชี้วัดจาก

1. การดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่

2. ลักษณะการใช้ของส่วนรวม รู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด และทะนุถนอม

องค์ประกอบที่ 2 คือ การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ กำหนดตัวชี้วัดจาก

1. การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม

2. การรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

องค์ประกอบที่ 3 คือ การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชี้วัดจาก

1. การไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นมาเป็นของตนเอง

2. การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรวมนั้น

แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง

จิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง นับว่าเป็นพื้นฐานต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ตัวอย่างความรับผิดชอบ ต่อตนเองดังนี้

1. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนหาความรู้
2. รู้จักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์
3. มีความประหยักรู้จักความพอดี
4. ประพฤติตัวให้เหมาะสม ละเว้นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย
5. ทำงานที่รับมอบหมายให้สำเร็จ
6. มีความรับผิดชอบ ตรงเวลา สามารถพึ่งพาตนเองได้

ความรับผิดชอบต่อสังคม

เป็นการช่วยเหลือสังคม ไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมเดือดร้อนได้รับความเสียหายเช่น

1. มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว เช่น เชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยเหลืองานบ้าน ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ
2. มีความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ครูอาจารย์ เช่น ตั้งใจเล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู อาจารย์ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน ช่วยรักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน
3. มีความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่นเช่นให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ไม่เอาเปรียบเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน
4. มีความรับผิดชอบในฐานะพลเมือง เช่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ปฏิบัติตามกฎหมาย รักษาสมบัติของส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือต่อสังคมในฐานะพลเมืองดี

การสร้างจิตสาธารณะ เป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง แม้ว่าจะได้รับการอบรมสั่งสอนถ้าใจตนเองไม่ยอมรับ จิตสาธารณะก็ไม่เกิด ฉะนั้นคำว่า "ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน" จึงมีความสำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างจิตสาธารณะถ้าตนเองไม่เห็นความสำคัญแล้วคงไม่มีใครบังคับได้

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 2
เรื่อง “เหตุเกิดเพราะใคร”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนบอกผลดีที่ได้รับจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมได้
- 2) เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการไม่เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมได้

เวลาที่ใช้ 50-60 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) ภาพหรือของจริงเกี่ยวกับสาธารณะสมบัติในห้องถื่น
- 2) กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ไม่รู้จะโทษใคร”
- 3) ใบงาน เรื่อง “ไม่รู้จะโทษใคร”

วิธีการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1) ครูให้นักเรียนดูภาพสาธารณะสมบัติ เช่น สวนสาธารณะ สถานีรถไฟ แม่น้ำ ลำคลอง โทรศัพท์สาธารณะ เสาไฟฟ้า ถนน เป็นต้น

- 2) ครูซักถามนักเรียนถึงความสำคัญของสถานที่เหล่านั้น

ขั้นกิจกรรม

- 3) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสมัครใจ กลุ่มละ 5-7 คน
- 4) ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ไม่รู้จะโทษใคร” และช่วยกันระดมสมอง

ทำกิจกรรมในใบงานที่กำหนดให้

5) ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน 2-3 กลุ่ม และให้กลุ่มอื่น ๆ เสริมเพิ่มเติมส่วนที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น

ขั้นสรุป

6) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์และความสำคัญของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

7) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยและนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

- 1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
- 2) ตรวจสอบงานจากผลงานกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

เรื่อง “ไม่รู้จะโทษใคร”

“ยิ่งใหญ่” เป็นบุคคลในกลุ่มวัยรุ่นนอมรับว่าเป็นลูกพี่ใหญ่ประจำหมู่บ้าน ทุกๆ วัน ในตอนเย็นยิ่งใหญ่และเพื่อนมักจะมารวมกลุ่มกันที่ปากทางเข้าหมู่บ้าน ส่งเสียงดังแซวผู้หญิงและใช้โทรศัพท์สาธารณะคุยกับเพื่อนโดยไม่เกรงใจว่าจะมีใครต้องการใช้หรือไม่ ถ้าโทรศัพท์ขัดข้องหรือใช้ไม่ได้ก็จะทุบหรือกระแทกหูโทรศัพท์ เป็นผลให้โทรศัพท์แตก สายโทรศัพท์ขาด เมื่อแจ้งเหตุโทรศัพท์ขัดข้องคราวใดต่อองค์การโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่เบื่อบรรยากาศในการมาซ่อมเพราะมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง การกระทำของ “ยิ่งใหญ่” และเพื่อนเป็นที่เอือมระอาของคนในหมู่บ้านแต่ไม่สามารถทำอะไรได้

ในเช้าตรู่วันอาทิตย์หลังครุฑจีน “ยิ่งใหญ่” ตื่นขึ้นมาเพราะได้กลิ่นเหม็นไหม้ พบว่าห้องข้างเคียงไฟกำลังลุกไหม้อยู่ “ยิ่งใหญ่” รีบปลุกพ่อและน้อง พร้อมตะโกนแจ้งเพื่อนบ้าน และรีบวิ่งจะไปโทรศัพท์แจ้งเหตุไฟไหม้ “ยิ่งใหญ่” แทบช็อคเพราะโทรศัพท์สาธารณะนั้นหูโทรศัพท์แตกใช้การไม่ได้ “ยิ่งใหญ่” ตกใจทำอะไรไม่ถูก ได้แต่ขึ้นมองดูเปลวไฟที่ลุกลามห้องแถวไม้ที่ตนและเพื่อนบ้านอาศัยอยู่ด้วยความสะเทือนใจ

ใบงานที่ 1
เรื่อง “ไม่รู้จะโทษใคร”

กลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....

คำชี้แจง

1. ศึกษาเอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง “ไม่รู้จะโทษใคร”
2. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามต่อไปนี้

คำถาม 1. การกระทำของ ยี่งใหญ่และเพื่อน ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมในด้านใดบ้าง

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

คำถาม 2. ผู้เรียน ได้ข้อคิดและบทเรียนอะไรบ้างจากกรณีตัวอย่างนี้

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

คำถาม 3. ผลดีที่ได้รับจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมีอะไรบ้าง

คำตอบ

.....

.....

.....

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 3-4
เรื่อง “ขาดจิตสาธารณะ สู่วภาวะโลกร้อน”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนสรุปปัญหาและระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนได้
- 2) เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อนได้
- 3) เพื่อให้นักเรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหาและปฏิบัติการรณรงค์ภาวะโลกร้อนได้

เวลาที่ใช้ 100-120 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) วิดีทัศน์ สารคดีเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน
- 2) นิทรรศการผลงานกลุ่ม

วิธีการจัดกิจกรรม

ครั้งที่ 3

ขั้นนำ

1) ครูให้นักเรียนดูวิดีโอสารคดีเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน และพูดคุยซักถามถึงความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนหลังจากดูวิดีโอแล้ว

ขั้นกิจกรรม

2) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน ตามความสมัครใจ แต่ละกลุ่มอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้

- อนาคตมนุษย์จะเป็นอย่างไร ถ้าโลกมีอุณหภูมิสูงขึ้นเรื่อย ๆ
- พฤติกรรมใดของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน
- ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดปัญหาภาวะโลกร้อน

3) ให้ตัวแทนกลุ่มประมาณ 2-3 กลุ่ม รายงานผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน และกลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ รายงานเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

- 4) ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันถึงสาเหตุและปัญหาที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

5) ครูมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดและวางแผนวิธีการจัดกิจกรรมที่จะรณรงค์การแก้ปัญหาภาวะโลกร้อนและนำมาเสนอในช่วงโมงต่อไป กลุ่มใดคิดและวางแผนวิธีการจัดกิจกรรมได้ดีจะได้รับคัดเลือกให้นำไปปฏิบัติการรณรงค์จริงและมอบรางวัลให้

ครั้งที่ 4

ขั้นนำ

- 1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานกลุ่มจัดนิทรรศการในห้องเรียน
- 2) ครูทบทวนเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงโมงที่แล้ว

ขั้นกิจกรรม

2) ครูให้ตัวแทนกลุ่มจับสลากลำดับที่ในการนำเสนอผลงานกลุ่ม และตัวแทนกลุ่มนำเสนอตามลำดับจนครบทุกกลุ่ม

3) ครูและนักเรียนช่วยกันคัดเลือกงานกลุ่มที่คิดและวางแผนวิธีการจัดกิจกรรมที่จะรณรงค์การแก้ปัญหาภาวะโลกร้อนได้ดีเยี่ยมเพื่อมอบรางวัล และนำกิจกรรมไปปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป

4) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการกิจกรรมภาวะโลกร้อน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

5) ครูมอบหมายงานให้กลุ่มที่ได้รับคัดเลือก นำกิจกรรมไปปฏิบัติการรณรงค์การแก้ปัญหาภาวะโลกร้อนจริงและรายงานการจัดกิจกรรมให้ครูทราบ

6) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยและนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

- 1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
- 2) ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

ใบงานที่ 2
เรื่อง “ขาดจิตสาธารณะ สู่วาระโลกร้อน”

กลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....

ประเด็นการตอบคำถาม เรื่อง “ขาดจิตสาธารณะ สู่วาระโลกร้อน”

คำถาม 1. อนาคตมนุษย์จะเป็นอย่างไร ถ้าโลกมีอุณหภูมิสูงขึ้นเรื่อย ๆ

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

คำถาม 2. พฤติกรรมใดของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

คำถาม 3. ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดภาวะโลกร้อน

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 5
เรื่อง “น้ำท่วม แค้นใจ”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน
- 2) เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและรับอาสาในการที่จะ

ช่วยเหลือสังคมตามกำลังความสามารถ

เวลาที่ใช้ 50-60 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) ข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม
- 2) กิจกรรมฝึกปฏิบัติ เรื่องความเรื่อง “น้ำท่วม แค้นใจ”

วิธีการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1) ครูนำเสนอภาพข่าวหรือเหตุการณ์จากโทรทัศน์เกี่ยวกับการเกิดอุทกภัยในส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทยมาสนทนากับนักเรียน โดยใช้ประเด็นคำถาม

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องที่ครูนำเสนอ
- นักเรียนคิดว่าบุคคลที่ประสบอุทกภัยจะมีสภาพความเป็นอยู่และผลกระทบอย่างไรบ้าง

2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น สนทนาซักถามและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยครูต้องเชื่อมโยงประเด็นที่นักเรียนร่วมกันสรุปไปสู่หัวข้อที่จะศึกษา คือ การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ในครั้งนี้ได้อย่างไร

ขั้นกิจกรรม

3) ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยการนับ 1-5 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม เพื่อศึกษาข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับอุทกภัยในประเทศไทย โดยใช้ประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และเสนอแนวทางช่วยเหลือ

- นักเรียนคิดว่ารัฐบาลหรือหน่วยงานเอกชนได้ร่วมกันแก้ปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยน้ำท่วมอย่างไรบ้าง

- นักเรียนจะมีส่วนช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมได้อย่างไร ให้ร่วมกันเสนอแนวทางการช่วยเหลือที่ทำได้จริงมากกลุ่มละ 1 แนวทาง

4) ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอและสรุปประเด็นสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลากลุ่มละ 3-5 นาที

ขั้นสรุป

5) เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอเสร็จแล้ว ครูเปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตามเวลาที่สมควร

6) ให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง “น้ำท่วม พังน้ำใจ” ส่งเป็นการบ้านและผลงานที่ได้รับคัดเลือกจะนำมาติดไว้ที่ป้ายนิเทศในชั้นเรียน

7) ครูนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม

2) ตรวจสอบผลงานกลุ่มและผลงานเดี่ยว

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 6
เรื่อง “คนดีของสังคม”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ประวัติบุคคลที่ทำดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม
- 2) เพื่อให้นักเรียนสามารถนำแบบอย่างประวัติบุคคลที่ทำดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง

เวลาที่ใช้ 50-60 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) วิดีทัศน์ “พระกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ”
- 2) กรณีตัวอย่างบุคคลที่ได้รับการยกย่องและดีเด่นของสังคมในด้านต่าง ๆ
- 3) กระดาษบรูฟ/ปากกาสี

วิธีการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1) ครูนำวีดิทัศน์พระกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาเปิดให้นักเรียนชมใช้เวลา ประมาณ 10-15 นาที และร่วมสนทนากับนักเรียนโดยใช้ประเด็นคำถาม

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องที่ครูนำเสนอ
- นักเรียนคิดว่าทำไมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ต้องทรงงานหนักและคิดค้น

โครงการเพื่อพัฒนาประเทศอยู่ตลอดเวลา

2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น สนทนาซักถามและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยครูต้องเชื่อมโยงประเด็นที่นักเรียนร่วมกันสรุปไปสู่หัวข้อที่จะศึกษา คือการทำหน้าที่เพื่อส่วนรวม

ขั้นกิจกรรม

3) ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยความสมัครใจ ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม เพื่อศึกษากรณีตัวอย่างบุคคลที่ได้รับการยกย่องและดีเด่นของสังคมด้านต่าง ๆ เช่น การเมือง สังคม ศิลปวัฒนธรรม อื่น ๆ เพื่อศึกษามูลค่าที่ทำความดีและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยครูกำหนดให้แต่ละกลุ่มตามหัวข้อต่อไปนี้

- ประวัติของบุคคลตัวอย่าง
- ผลงานดีเด่น
- หลักการทำงานและผลสำเร็จ

4) ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอและสรุปประเด็นสำคัญตามที่กลุ่มได้รับมอบหมาย ใช้เวลากลุ่มละ 3-5 นาที

ขั้นสรุป

5) เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอเสร็จแล้ว ให้นำผลงานของแต่ละกลุ่มจัดแสดงภายในห้องเรียน ครูเปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันสรุปคุณลักษณะของคนดีที่สังคมต้องการลงในสมุดบันทึก

6) ให้นักเรียนทุกคนได้บอกหรือยอมรับตนเองว่า ตนเองเคยทำสิ่งที่ดีและไม่ดีอะไรต่อส่วนรวมบ้าง (เขียนเป็นแผนผังความคิด) และในส่วนที่ไม่ดีได้ปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

7) ครูนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

- 1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
- 2) ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

ใบความรู้ที่ 2

กรณีตัวอย่างบุคคลที่ได้รับการยกย่องและดีเด่นของสังคม

“คุณหมอ 5 บาท อีกหนึ่งคนดีในสังคมไทย”

Dino-Lite กล้องจุลทรรศน์พกพา รางวัลยอดเยี่ยมโลก

รศ.นพ.สภา ลิ้มพาณิชย์การ ข้าราชการบำนาญวัย 74 ปี ทุกวันนี้คุณหมอยังทำงานหนัก กับภาระตรวจรักษาคนไข้รายได้น้อยซึ่งเข้ามารักษาที่คลินิกแพทย์สภา ตกวันละกว่า 30 รายเลย ที่เดียวโดยคุณหมอไม่คิดค่ารักษา คิดเพียงค่ายาเริ่มตั้งแต่ 5-70 บาท จึงเป็นที่มาของฉายา หมอ 5 บาท คุณหมอสภาการท่อมเทร็กษาชาวบ้านชอยระนอง 1 ย่านราชวัตร มาร่วม 43 ปี ด้วยคติการทำงานที่ว่า ตั้งใจทำงานให้เต็มที่ที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ นับเป็นอีกหนึ่งบุคคลที่น่ายกย่อง รศ.นพ.สภา ลิ้มพาณิชย์การ จึงได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นผู้ได้รับรางวัลแทนคุณแผ่นดิน สาขาสาธารณสุข ณ ยุคปัจจุบันนี้แทบจะไม่อยากเชื่อว่าบรรยากาศแบบ คลินิกแพทย์สภา จะยังมีหลงเหลืออยู่ในกรุงเทพฯ กับภาพห้องแถวเรือนไม้ขนาดเล็กๆ สภาพทรุดโทรม ตั้งอยู่ในชอยระนอง 1 ย่านราชวัตรและมีคนป่วยไข้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเดินเข้ามาเพื่อให้ รศ.นพ.สภาลิ้มพาณิชย์การ คุณหมอวัย 74 ปี ตรวจอาการด้วยโรคพื้นฐานอย่างไข้หวัด ปวดหัว ตัวร้อน ฯลฯ คลินิกแห่งนี้ไม่คิดค่าตรวจโรคแต่คุณหมอสภาคิดค่ายาแค่ 5-70 บาทเท่านั้น จึงได้ทำหน้าที่ปิดเป้าโรคภัยไข้เจ็บให้คนยากจน คนหาเช้ากินค่ำมากกว่า 30 ปีแล้ว และด้วยค่ารักษาที่แม้แต่โครงการสามสิบบาท รักษาทุกโรค ยังตะลึง! คนไข้ที่เดินเข้ามาในคลินิกแห่งนี้ต่างเรียกขานคุณหมอสภาด้วยฉายาว่า หมอ 5 บาท หลังศึกษาจบจากคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ รศ.นพ.สภาได้รับทุนของThe China Medical Board of New York Institute ไปฝึกงานทาง Medical

Photography ที่ The Johns Hopkins Hospital เมือง Baltimore เป็นเวลา 1 ปี (ระหว่าง พ.ศ.2506-2507) จากนั้นกลับมารับราชการครั้งแรกเป็นอาจารย์โท ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ หน่วยภาพการแพทย์ หัวหน้าหน่วยถ่ายภาพ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากนี้ยังทำงานเป็นอาจารย์พิเศษ โรงเรียนเวชนิทัศน์ โรงพยาบาลศิริราชพยาบาล อีกด้วย และในปี 2507 คุณหมอสภา เริ่มตั้งคลินิกสำนักงานแพทย์จากคำชักชวนของเพื่อน แต่เมื่อทำไปได้สักพัก เพื่อนของคุณหมอก็ขอลอดตัว คุณหมอก็จึงทำคลินิกนี้ต่อเพียงผู้เดียว โดยเช่าห้องแถวแห่งนี้จากเพื่อนเป็นรายเดือน ซึ่งตลอดเวลา 40 กว่าปีที่ผ่านมา คุณหมอกองขี้ดมันคิดเพียงค่ายา 5-70 บาท ไม่คิดค่าตรวจ แต่หากใครไม่มีเงินจริงๆ แม้แต่ค่ายาคุณหมอก็ไม่คิด หรือหากมีไม่พอ ให้เท่าไร ก็เท่านั้น เพราะหมอสภาไม่ต้องการให้ผู้ป่วยไปซื้อยารับประทานเอง ส่วนสาเหตุที่ คุณหมอสภา จำยาให้ได้ในรายน้อยชนิด เพราะยาร้อยละ 90 สั่งซื้อจากโรงงานที่ได้ลิขสิทธิ์มาผลิตยาในประเทศไทย โดยเวลาซื้อที่ก็จะสั่งเยอะมากๆ จะช่วยให้ประหยัดเงิน ได้อย่างมาก

รศ.นพ.สภา สมรสกับ นางสุจิตรา ลิ้มพานิชย์การ มีบุตรชาย 2 คน ชีวิตหลังเกษียณอายุราชการเมื่อปี 2537 ปัจจุบันยังรับตรวจคนไข้เป็นกิจวัตร โดยคุณหมอมองจะขบถจากศิริราชพยาบาล มาถึงสำนักงาน คลินิกแพทย์สภา บริเวณซอยระนอง 1 ถนนพระราม 5 ย่านราชวัตร คลินิกเปิดทำการวันจันทร์-ศุกร์ หลัง 5 โมงเย็น เว้นวันเสาร์ ส่วนวันอาทิตย์ เปิด 6 โมงเย็น และกว่าจะปิดคลินิกก็ร่วม 2 ทุ่ม จึงจะกลับบ้านย่านบางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย

อะไรเป็นแรงบันดาลใจให้คุณหมอเปิดคลินิกหมอ 5 บาท แห่งนี้ขึ้นมา

การที่ผมคิดคำรักษาพยาบาลราคาถูกสาเหตุมาจากตอนผมยังเด็กๆ อายุ 3-4 ขวบ ไม่สบาย อยู่บ่อยๆ เป็น โรคคอติดบ พอดีขึ้นมาอีกหน่อยก็เป็น ไทฟอยด์ ต่อมาก็เป็น ปอดบวม กระเสาะกระแสะมาตลอด คุณแม่จึงพาผมไปรักษาที่โรงพยาบาลอยู่เป็นประจำ แล้วเวลาไปโรงพยาบาลเห็นคุณแม่เสียเงินเยอะๆ ก็คิดว่าเราป่วย ซึ่งก็แยอยู่แล้ว เรายังต้องเสียเงินเยอะอีก อะไรที่คิดถูกได้ก็นำคิดเงินให้ถูกได้ พอถึงวันที่เราเป็นหมอจึงทำคลินิกที่จ่ายยาราคานี้ขึ้นมา

แต่ละวันมีคนไข้เข้ามารักษาจำนวนเท่าไร

เมื่อวานคนไข้มา 30 กว่าคน วันหนึ่งอย่างน้อยที่สุดก็ร่วม 10 กว่าคนแล้ว

อายุ 74 ปีแล้ว รู้สึกเหนื่อยบ้างไหมที่ต้องรับคนไข้มากมายในแต่ละวัน

ก็เหนื่อยล่ะครับ (ตอบพร้อมรอยยิ้มบางๆ แล้วคุณหมอก็แจงตารางงานในแต่ละวันให้ฟัง) ผมตื่นเช้าขึ้นมาก็ต้องไปทำกายภาพบำบัดที่โรงพยาบาลศิริราชพยาบาล ทุกวันวันจันทร์-พุธ-ศุกร์ ตอนนี้สุขภาพไม่ค่อยดี เป็นไปตามวัยครับ เดินไม่ค่อยไหวต้องใช้ไม้เท้าแล้ว ปวดเป็นรูมาตอยด์ ข้อเข่า ต้องทำกายภาพบำบัดทุกวัน วันละ 1 ชั่วโมง เพื่อให้คลายเส้นเอ็นตรงไหล่ ข้อเข่า และขา ตั้งแต่เดือนที่แล้วผมจึงต้องเลิกสอนหนังสือที่โรงเรียนเวชนิทัศน์ ผมสอนด้าน โสตทัศนูปกรณ์ด้าน

การแพทย์ สอนการถ่ายภาพทางการแพทย์ การบันทึกภาพโทรทัศน์ จนกระทั่งสอนเขียนรูป หุ่นจำลอง หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โดยสอนวันละ 1-2 ชั่วโมง แต่เมื่อถึงวันที่ไม่ไหว เราก็ไม่ฝืนสังขาร ก็ต้องหยุดสอนไป แต่ก็ยังมีงานอื่นให้ทำ โดยหลังจากทำกายภาพบำบัดเสร็จ ผมก็จะไปนั่งทำงาน ซึ่งผมเป็นที่ปรึกษาที่โรงพยาบาลศิริราชพยาบาล ใครมีอะไรเขาก็มาปรึกษาเรา จนกระทั่ง 5 โมงเย็น จึงนั่งรถมาที่คลินิกขอพระนอน 1 รักษาคนไข้ต่ออีก จนถึง 2 ทุ่มทุกวัน ยกเว้นวันเสาร์

ทำไมในวัยหลังเกษียณคุณหมอมจึงเลือกทำงานปกคิตอย่างคนวัยทำงาน

ผมยังทำอะไรทำอะไรก็ได้ก็ต้องทำต่อไป นอกเสียจากร่างกายไม่ไหวแล้ว ก็คงต้องเลิกงานหนักที่สุด ณ วันนี้ คืออะไร

ก็เป็นงานตรวจคนไข้ที่ขอพระนอน 1 นี่แหละครับ ที่ทำให้คนวัยเราเหนื่อยที่สุด ถ้าถามแรงบันดาลใจในการรักษาคนไข้วันนี้

ไม่มี (ตอบเรียบง่ายพร้อมรอยยิ้มบางๆ อีกครั้ง) คือไม่มีอะไรที่อยากทำเป็นพิเศษ วันนี้ผมทำงานเหมือนปกติที่เคยทำมาตลอดชีวิต คือตั้งใจรักษาคนไข้ให้หาย ไม่มีอะไรที่ทำให้เราดีใจมากไปกว่านี้หรือครับ ความสบายใจของคนเป็นหมอก็คือ ช่วยเหลือคนเจ็บป่วยให้หายได้ อย่างอื่นก็ไม่มีแล้วที่ชีวิตนี้อยากทำ

คุณหมอมมีวิธีรักษาอย่างไร

ต้องอธิบายก่อนว่าผมรักษาเฉพาะ โรคพื้นฐานทั่วไป เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ฤดูฝนแบบนี้คนไข้ก็เป็นหวัด ทอนซิลอักเสบ เด็กๆ ไอเจ็บคอมักกันเยอะ แต่ถ้าตรวจพบว่าคนไข้มีอาการหนักหมอมจะแนะนำให้ไปตรวจที่โรงพยาบาล ซึ่งเครื่องมือทันสมัยสามารถตรวจได้อย่างละเอียด แต่คนไข้มักจะบอกว่าไม่อยากไปโรงพยาบาล เพราะเสียเวลาเต็มวัน หมอต้องเดือนสตึกคนไข้ว่าเสียเวลาวันเดียวคิดว่าต้องนอนแหวอยู่บนที่นอนหลายวัน แต่ก่อนไล่ไปโรงพยาบาลมักจะถามว่ามีบัตร 30 บาท บัตรประกันสังคมไหม เพื่อให้ไปใช้สิทธิที่พวกเรามีอยู่ แล้วเวลาจ่ายยาให้คนไข้ หมอมจะถามก่อนว่ามียาอะไรอยู่ที่บ้านแล้วบ้าง จะได้ไม่สั่งซ้ำ

รับรักษาคิดแค่ค่ายาเพียง 5-70 บาท พอกับค่าใช้จ่ายได้อย่างไร

ทุกวันนี้ผมใช้เงินบำนาญเดือนละ 2 หมื่นกว่าบาท ใช้จ่ายเลี้ยงคลินิก เรื่องค่ายาไม่ใช่ปัญหาเลย เพราะผมใช้ยาผลิตในบ้านเรา คนไข้บางรายมาเล่าให้ฟังว่า ไปโรงพยาบาลเอกชนเสียค่ารักษาสูงได้ยามากิน 10 กว่าเม็ด เม็ดหนึ่ง 30 บาท 40 บาท ทำไมเป็นอย่างนั้น ซึ่งคำถามบางข้อหมอดตอบคนไข้ไม่ได้ เนื่องจากปัจจุบันมียารักษาโรคเยอะมาก แล้วหมอก็ไม่ใช่นายนอกพวกนั้น แต่ใช้ยาผลิตในไทยทั้งหมด ถ้ายาหมดเราก็ซื้อมาเติมเรื่อยๆ ไม่เคยได้จดว่ายาหมดเมื่อไร จ่ายเงินไปเท่าไร ไม่มีการทำบัญชี หมอมจึงไม่เคยรู้ว่ามียาใช้ได้เท่าไร กำไรหรือไม่ เงินที่ได้มาก็จะเก็บไว้ในกล่องเล็กๆ

กล่องหนึ่งเพื่อเป็นทุนซื้อยาต่อไป คลินิกนี้ไม่มีพยาบาลผู้ช่วยเพราะหมอไม่มีเงินเดือนให้เขา แต่ก็ได้คนที่บ้านอยู่ใกล้ๆ คลินิกมาช่วยเปิดปิดร้าน วันนี้คลินิกก็จ่ายค่าเช่าเดือนละ 2,000 บาท บวกค่าน้ำค่าไฟจ้างคนทำความสะอาดอีก 500 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ผมไม่เคยคิด เพราะไม่รู้จะคิดอย่างไร หมอทำคลินิกแบบนี้ไม่มีการบันทึกรายรับ-รายจ่ายแบบนี้มา 43 ปี แล้ว

คุณหมอมคิดอย่างไรกับคำกล่าวว่าคุณคนไทยยากจนไม่มีโอกาสเข้าถึงการรักษาพยาบาลที่ดี

เรื่องอื่นไม่รู้หมอรู้อะไรถ้าคนไข้เข้ามาบอกว่าไม่มีเงิน หมอก็ยินดีรักษาให้ได้ ไม่มีปัญหาเลย คนยากจนเดี๋ยวนี้มีทั้งสังคมสงเคราะห์ ทั้ง 30 บาท รักษาทุกโรค มีบัตรรักษาผู้สูงอายุ คำกล่าวนี้หมอมว่าไม่จริงเลย หมออยากบอก สมมติว่าใครป่วยเป็นมะเร็งก็อย่าไปสารพัดกลัว คือความกลัวยังอยู่กับคนไทยต่างจังหวัดเยอะมาก กลัวว่าหมอจะฉีดยา จะผ่า หรือยังไม่ทันไปหา ก็คิดว่าต้องเสียเงินค่ารักษามากมายแน่ๆ รีบมาหาหมอตันทิ อย่าไปกลัวหรือคิดไปเอง เราแตกต่างกับฝรั่งตรงนี้เป็นนิคเป็นหน่วยเขารับไปหาหมอ ที่คลินิกก็เหมือนกันนะ หมอต้องดู ต้องว่า ชอบกลัวโน่นนี่ทุกโรคไม่น่ากลัวอย่างที่คิด อย่างโรคไตสมัยนี้ค่าฟอกไตก็ไม่แพง อย่างที่คิด 2,000-3,000 บาท ต่อครั้งเท่านั้น ถ้าใครไม่มีจ่าย โรงพยาบาลรัฐก็มีเตียงคนไข้สงเคราะห์

คุณหมอมคิดดีในการทำงานอย่างไร

ตั้งใจทำงานให้เต็มที่ที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ ผมขอทำงานนี้จนกว่าจะทำไม่ไหวหากวันไหนปิดร้านเกิน 3 วัน โดยไม่มีสาเหตุ และไม่แวนป้ายว่าปิด แสดงว่าตนตายแล้ว และที่ทำไม่ได้เห็นเป็นธุรกิจ ทำเพราะอยากทำ ทำแล้วสบายใจ

วันนี้หมอรุ่นใหม่สืบทอดงานคลินิกนี้หรือไม่

ไม่มีเลยครับ (ตอบทันที) แต่ผมไม่กังวล อย่างที่บอกคือชีวิตนี้เราได้ทำงานทุกอย่างเต็มที่แล้ว แต่ถ้าใครอยากทำแบบหมอก็ขอให้คำแนะนำว่า ต้องรีบเก็บสตางค์ไว้ตั้งแต่เริ่มทำงานเลยทีเดียว เพื่อที่เราจะมีเงินมาใช้จ่ายเพื่อสังคมตรงนี้โดยไม่เดือดร้อนครอบครัว ทุกวันนี้ครอบครัวหมอไม่เคยว่าเลยเรื่องเอาเงินไปซื้อยา เพราะเราก็ไม่เคยรบกวนเขาเลย

รู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับรางวัลแทนคุณแผ่นดิน สาขาสาธารณสุข

คงไม่มีอะไรจะบอกมากกว่าคำว่าดีใจ แม้ว่าเราจะทำงานตามปกติ ไม่ได้คิดว่าทำเพื่อรับรางวัลอะไร แต่ทุกรางวัลก็ต้องถือเป็นความภาคภูมิใจของชีวิต

จาก <http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=73a4af5fbae0974f> ค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2554

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 7-8
เรื่อง “เพื่อนำเพื่อนพัฒนา”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม
- 2) เพื่อให้นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถสร้างแนวร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองได้
- 3) เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนแก้ปัญหาและหาแนวทางในการพัฒนาชุมชนของตนเองได้

เวลาที่ใช้ 100-120 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่เกิดจากการขาดจิตสาธารณะ
- 2) แบบฟอร์มการเขียนโครงการ
- 3) โปรเจคเตอร์

วิธีการจัดกิจกรรม

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1) ครูนำเสนอข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาการใช้แหล่งน้ำสาธารณะ ปัญหาวัยรุ่นนรกร่วมกลุ่มกันขับจี้รถจักรยานยนต์เสียงดัง (เด็กรแว่น) เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจากการไม่เอาใจใส่ดูแลจากผู้นำชุมชนและคนในชุมชนนั้นๆ นักเรียนเป็นสมาชิกคนหนึ่งที่อยู่ในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องหาแนวทางและวิธีการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ขั้นกิจกรรม

- 2) ครูให้นักเรียนทุกคนคิดและเขียนถึงปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง คนละ 1 ปัญหา
- 3) ครูขออาสาสมัครจำนวน 4-5 คน ออกมาเล่าถึงปัญหาในชุมชนของตนเองให้เพื่อนๆ ฟัง

4) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม โดยให้นักเรียนที่มีลักษณะปัญหาในชุมชนคล้ายกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

5) ครูมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปเขียนโครงการที่จะนำมาแก้ปัญหาในชุมชนของตนเองให้นำมาเสนอในชั่วโมงต่อไป ในรูปแบบตามแบบฟอร์มโครงการและตัวแทนกลุ่มนำเสนอในรูปแบบพาวเวอร์พ้อยท์ กลุ่มใดเขียนโครงการและนำเสนอได้ดีครูจะมีรางวัลมอบให้

ขั้นสรุป

6) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามประเด็นข้อสงสัย และสรุปถึงการทำตามหน้าที่และการรับอาสาที่จะทำงานบางอย่างเพื่อส่วนรวม การเป็นแบบอย่างที่ดีในการที่จะนำเพื่อนวางแผนแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนของตนเอง

7) ครูนัดหมาย วันเวลาและสถานที่ที่จะปฏิบัติกิจกรรมครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงกิจกรรมการเรียนการสอนในชั่วโมงที่แล้ว

ขั้นกิจกรรม

2) ครูให้ตัวแทนกลุ่มตามความสมัครใจก่อน-หลัง นำเสนอผลงานกลุ่มของตนเองจนครบทุกกลุ่ม

3) ครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือกผลงานกลุ่มที่เขียนโครงการและนำเสนอได้ดีเพื่อรับรางวัล

ขั้นสรุป

4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามประเด็นข้อสงสัย และสรุปถึงประโยชน์และข้อคิดที่ได้รับจากกิจกรรมนี้

การประเมินผล

1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม

2) ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

ชื่อโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

3. วัตถุประสงค์

4. ผู้จัดทำโครงการ

5. ที่ปรึกษาโครงการ

6. สถานที่ดำเนินการ

7. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

งบประมาณในการดำเนินการ

8. วิธีดำเนินการ

10. เครื่องมือ/อุปกรณ์

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 9
เรื่อง “ใช้ของส่วนรวมเป็น เห็นใจผู้อื่น”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจถึงการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน
  - 2) เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ถึงการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมได้
  - 3) เพื่อให้นักเรียนนำข้อคิดที่ได้มาปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเองได้
- เวลาที่ใช้ 50-60 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) สถานการณ์จำลองเรื่อง “คอมพิวเตอรืนี้ของใคร”
- 2) ใบงานเรื่อง “คอมพิวเตอรืนี้ของใคร”

วิธีการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

- 1) ครูนำสนทนาถึงของส่วนรวมในโรงเรียนที่นักเรียนต้องใช้ร่วมกันว่ามีอะไรบ้าง และซักถามนักเรียนถึงการใช้อย่างส่วนรมนั้นควรปฏิบัติอย่างไร

ขั้นกิจกรรม

- 2) ครูให้นักเรียนดูสถานการณ์จำลองเรื่อง “คอมพิวเตอรืนี้ของใคร”
- 3) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่มละ 5-7 ช่วยกันคิดวิเคราะห์จากการดูสถานการณ์จำลองและตอบคำถามในใบงานเรื่อง “คอมพิวเตอรืนี้ของใคร”
- 4) ให้ตัวแทนกลุ่มประมาณ 2-3 กลุ่ม รายงานผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน และกลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ รายงานเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

- 5) ครูเสนอแนะเพิ่มเติม สนทนาซักถามและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยครูต้องเชื่อมโยงประเด็นที่นักเรียนร่วมกันสรุปไปสู่หัวข้อที่จะศึกษา คือ การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในการใช้ของส่วนรวม

การประเมินผล

- 1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
- 2) ตรวจสอบผลงานนักเรียน

สถานการณ์จำลอง
เรื่อง “คอมพิวเตอร์นี้ของใคร”

ฉากที่ 1

- บรรยาย**   ภายในห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน มีนักเรียนจำนวนมากที่ไปใช้บริการในช่วงพักกลางวัน กลุ่มของก้องเกียรติและปิติพงษ์มาถึงก่อนพอเข้าไปในห้องก็เดินไปเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ คนละ 2 เครื่อง และนำกระเป๋าวางจองไว้ที่เก้าอี้
- ก้องเกียรติ**   “ปิติพงษ์ แกจะคั่นงานหรือเล่นเฟซบุ๊ก”
- ปิติพงษ์**   “ทำ 2 อย่างเลย เครื่องนี้จะคั่นงาน และอีกเครื่องจะออนเฟซบุ๊กคุยกับเพื่อน ๆ แล้วแกหะจะทำอะไร”
- ก้องเกียรติ**   “ทำเหมือนกันกับแกนั่นหละ”
- ปิติพงษ์**   “เออที่จริง เราใช้เครื่องเดียวก็ได้นะก็คั่นงานไป และออนเฟซบุ๊กไว้ด้วย”
- ก้องเกียรติ**   “ไม่ต้องหรอก เครื่องว่างอยู่ จะได้สะดวกไม่ต้องคลิกไปคลิกมา”
- ปิติพงษ์**   “เอางั้นนะ”

ฉากที่ 2

- บรรยาย**   หลังจากที่ก้องเกียรติและปิติพงษ์คั่นงานและเล่นเฟซบุ๊กไปได้สักพัก ก็มีนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งเดินเข้ามาในห้องคอมพิวเตอร์และมองไปรอบ ๆ ห้อง ไม่มีคอมพิวเตอร์ว่างเลย
- เกรียงไกร**   “เครื่องไม่ว่างเลย จะใช้ที่ไหนหะต้องคั่นงานส่งอาจารย์วันนี้ด้วย”
- สิงหา**   “นั่นสิ ทำไมเครื่องไม่ว่างเลย เออ ดูดี ๆ เราว่าเครื่องว่างอยู่นะ เพราะเขาใช้คนละ 2 เครื่อง”
- เกรียงไกร**   “เออ จริงสิ เราขอใช้กับเขาคีกว่า”

ฉากที่ 3

- บรรยาย**   เกริกไกร จึงเดินไปขอใช้เครื่องคอมพิวเตอร์กับก้องเกียรติ ซึ่งขณะนั้นก้องเกียรติกำลังคุยกับเพื่อนทางเฟซบุ๊กอย่างสนุกสนาน และอีกเครื่องก็คั่นงานค้างไว้
- เกริกไกร**   “เราขอใช้คอมฯ เครื่องนี้หน่อยสิ”
- ก้องเกียรติ**   “.....”
- เกริกไกร**   “เราขอใช้คอมฯ เครื่องนี้หน่อยสิ”
- ก้องเกียรติ**   “.....”
- เกริกไกร**   “เราขอใช้คอมฯ เครื่องนี้หน่อยสิ หนูแตกหรือไง”
- ก้องเกียรติ**   “ตาบอดหรือ ใจ เห็นมั๊ยว่าเรากำลังคั่นงานอยู่”

เกริกไกร

“ก็แกล้งเล่นอีกเครื่องอยู่นี่”

บรรยาย

ก็องเกียรดิและเกรียงไกรมีปากเสียงทะเลาะกันอย่างรุนแรง สึงหาและปิตพงษ์
ห้ามก็ไม่ฟัง ทั้งคู่ชกต่อยกัน ทำให้คอมพิวเตอร์พังเสียหายไปหลายเครื่อง ฝ่าย
ปกครองจึงเชิญนักเรียนทั้ง 2 คน ไปพบเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดต่อไป

.....

ใบงานที่ 3

เรื่อง “คอมพิวเตอร์นี้ของใคร”

กลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....

คำถาม 1. นักเรียนคิดว่าการมาก่อนแล้วมีสิทธิ์จองคอมพิวเตอร์มากกว่า 1 เครื่อง เป็นการกระทำที่ ถูกหรือผิด เพราะเหตุใด

คำตอบ

.....

.....

คำถาม 2. จากสถานการณ์จำลอง นักเรียนคิดว่าการเปิดคอมพิวเตอร์หลาย ๆ เครื่อง เพื่อใช้งานจะ เกิดผลเสียอะไรบ้าง

คำตอบ

.....

.....

คำถาม 3. จากสถานการณ์จำลอง นักเรียนคิดว่าการกระทำของก้องเกียรติกับปีติพงษ์มีพฤติกรรม การใช้ของส่วนรวมเป็นอย่างไร

คำตอบ

.....

.....

คำถาม 4. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรกับเรื่องนี้

คำตอบ

.....

.....

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 10-11
เรื่อง “สมบัติส่วนรวม ร่วมกันใช้”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนร่วมกัน
- 2) เพื่อให้นักเรียนร่วมกันคิดวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนและบริการสาธารณะประโยชน์ตามสิทธิของตนเอง โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น
- 3) เพื่อให้นักเรียนนำข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เวลาที่ใช้ 100-120 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) สมบัติส่วนรวมในโรงเรียน
- 2) กระดาษบรูฟ/ปากกาสี
- 3) กระดาษสลากหมายเลขสำหรับนักเรียนทุกคนจับเพื่อเข้ากลุ่ม
- 4) กระดาษสลากหมายเลขสำหรับกลุ่มจับเพื่อเลือกหัวข้อ

วิธีการจัดกิจกรรม

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

- 1) ครูสนทนากับนักเรียนถึงสมบัติส่วนรวมในโรงเรียน ที่นักเรียนได้ใช้ร่วมกันว่ามีอะไรบ้าง

ขั้นกิจกรรม

- 2) ครูขออาสาสมัครจำนวน 10 คน เดินสำรวจดูสถานที่ สิ่งของส่วนรวมที่นักเรียนต้องใช้ร่วมกันภายในบริเวณโรงเรียนที่มีนักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มได้ยึดเอาของสิ่งนั้นมาเป็นของตนเองหรือของกลุ่ม ให้เวลาประมาณ 10- 15 นาที เมื่อสำรวจเรียบร้อยแล้วให้ทุกคนกลับมาที่ห้องเรียน สำหรับนักเรียนที่อยู่ในห้องให้ช่วยกันคิดในประเด็นคำถาม คือ

- สมบัติส่วนรวมอะไรบ้างที่คนชอบนำมาใช้ส่วนตัวและยึดเป็นของตนเอง

- 3) ครูสุ่มนักเรียนประมาณ 3-5 คน ออกมาเล่าถึงสิ่งที่นักเรียนได้สำรวจพบว่ามีอะไรบ้าง และนักเรียนที่ตอบประเด็นคำถามอยู่ในห้อง แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สำรวจพบสิ่งที่แตกต่างจากเพื่อน นำเสนอเพิ่มเติม

4) ครูให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงผลเสียของการกระทำดังกล่าวและหาวิธีการแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมยี่ของส่วนรวมมาเป็นของตนเองหรือของกลุ่ม

ขั้นสรุป

5) ครูเสนอแนะเพิ่มเติม สนทนาซักถามและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยครูต้องเชื่อมโยงประเด็นที่นักเรียนร่วมกันสรุปไปสู่หัวข้อที่จะศึกษา คือ การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1) ครูทบทวนการใช้สิทธิของตนเองและการเคารพสิทธิของผู้อื่น โดยเฉพาะการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน และบริการสาธารณะประโยชน์ร่วมกันได้อย่างเสมอภาค

ขั้นกิจกรรม

2) ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน โดยการจับสลากหมายเลขที่ครูเตรียมไว้ นักเรียนที่จับได้หมายเลขเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการใช้บริการสาธารณะประโยชน์ตามสิทธิของตนเอง โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น ตามหัวข้อต่อไปนี้ (เลือกหัวข้อโดยให้ตัวแทนกลุ่มจับสลาก) สรุปผลการอภิปรายลงกระดาษบรื้อฟ

1. การใช้โรงอาหารของโรงเรียน
2. การใช้ห้องประชุม
3. การใช้บริการห้องสมุด
4. การขับขีรถยนต์และรถจักรยานยนต์บนท้องถนน
5. การใช้รถโดยสารประจำทางสาธารณะ

3) ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอและสรุปประเด็นสำคัญตามที่กลุ่มได้รับมอบหมาย ใช้เวลากลุ่มละ 8-10 นาที

4) เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอเสร็จแล้ว ครูเปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันนำเสนอแนวทางปฏิบัติในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน และบริการสาธารณะของรัฐที่มีความเสมอภาค โดยขออาสาสมัครนักเรียน 2 คน จดประเด็นสำคัญที่นักเรียนทุกคนร่วมกันเสนอบนกระดาน เพื่อร่วมกันสังเคราะห์เป็นแนวทางปฏิบัติของนักเรียนต่อไป นักเรียนจดบันทึกลงในสมุดของตนเอง

ขั้นสรุป

5) ให้นักเรียนหาข่าวที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การไม่เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น และการไม่ปฏิบัติตามแนวทางการใช้บริการสาธารณะของรัฐที่นักเรียนร่วมกันสรุป ส่งเป็นการบ้าน ผลงานที่ดีจะได้รับการคัดเลือกเพื่อจัดแสดงหน้าชั้นเรียน

การประเมินผล

- 1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
- 2) ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

**กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ครั้งที่ 12
เรื่อง “ปัจฉิมนิเทศ”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์และสรุปประเด็นสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะได้
- 2) เพื่อให้เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะได้

เวลาที่ใช้ 50-60 นาที

สถานที่ ห้องแนะแนว

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) นิทรรศการผลงานนักเรียน
- 2) กระดาษเปล่า

วิธีการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1) ครูสนทนากับนักเรียนและทบทวนถึงการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะที่ผ่านมาทั้งหมด 11 ครั้ง และให้นักเรียนชมนิทรรศการผลงานนักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งได้จัดแสดงไว้ในห้องเรียน

ขั้นกิจกรรม

- 2) ครูแจกกระดาษเปล่าให้นักเรียนทุกคนตอบคำถามตามประเด็นดังต่อไปนี้

- จากองค์ประกอบของจิตสาธารณะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นที่ ด้านการเคารพสิทธิ นักเรียนได้พัฒนาจิตสาธารณะของตนเองอย่างไรบ้าง

- จากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะได้ประโยชน์อะไร และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสรุป

3) ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องการมีจิตสาธารณะ

4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย

5) ครูกล่าวปิดการจัดกิจกรรมและขอให้นักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง

การประเมินผล

1) สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม

2) ตรวจสอบผลงานนักเรียน

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ

วิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

T-Test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ก่อนทดลอง	91.62	42	10.338	1.595
หลังทดลอง	112.98	42	8.132	1.255

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ก่อนทดลอง & หลังทดลอง	42	.793	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ก่อนทดลอง - หลังทดลอง	-21.36	6.301	.972	-23.32	-19.39	-21.967	41	.000

วิเคราะห์ข้อมูลก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

T-Test

Group Statistics

กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนน กลุ่มทดลอง	42	91.62	10.338	1.595
กลุ่มควบคุม	38	92.47	8.337	1.352

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
คะแนน Equal variances assumed	.647	.424	-.404	78	.687	-.85	2.114	-5.063	3.354
Equal variances not assumed			-.409	77.025	.684	-.85	2.091	-5.019	3.310

เข้าร่วมกิจกรรม ทำไมคนเราต้องมีจิตสาธารณะ ทำไมหลักสูตรถึงกำหนดให้จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสนใจในเรื่องจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้น

ครั้งที่ 2 - 4 เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นในด้านองค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ องค์ประกอบที่ 1 คือ การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชี้วัดจากการดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่ รู้ลักษณะการใช้ของส่วนรวม รู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม ซึ่งการจัดกิจกรรมครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรณีตัวอย่าง และกระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกันได้ ผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตระหนักรู้ถึงการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีจิตสาธารณะ การจัดกิจกรรมครั้งที่ 3-4 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนได้ตระหนักถึงภาวะโลกร้อนซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ทุกคนต้องให้ความร่วมมือกันแก้ปัญหา เนื่องจากสาเหตุการเกิดภาวะโลกร้อนนั้นมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น การขาดจิตสาธารณะของคนในชุมชน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ตัดไม้ทำลายป่า อยากรทำอะไรก็ตามใจตนเองโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นแก่ชุมชน สังคมและประเทศ จาก การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและการนำเสนอผลงานกลุ่มทั้ง 3 ครั้ง นักเรียนสามารถตอบคำถามและอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้ตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมและร่วมกันทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยและนักเรียนได้ร่วมสรุปข้อคิดและประโยชน์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ และเน้นถึงความสำคัญของการเป็นคนที่มีจิตสาธารณะที่นักเรียนจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดเป็นนิสัยติดตัวตลอดไป

ครั้งที่ 5-8 เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นในด้านองค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ องค์ประกอบที่ 2 คือ การถือป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ กำหนดตัวชี้วัดจากการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม และการรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม กิจกรรมครั้งที่ 5 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้สถานการณ์จริง และกระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน รู้จักคิดวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและรับอาสาในการที่จะช่วยเหลือสังคมตามกำลังความสามารถ กิจกรรมครั้งที่ 6 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรณีตัวอย่าง และกระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนตระหนักรู้และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมร่วมกัน การตระหนักรู้ตน

ที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หรือการคำนึงถึงผู้อื่น กิจกรรมครั้งที่ 7-8 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ที่ต้องการพัฒนานักเรียนด้านการเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างแนวร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องจะปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนหรือเยาวชนไทย เพื่อให้ตระหนักถึงการทำตามหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายและการรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวมจนเกิดการยอมรับและปฏิบัติกิจกรรมจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดีด้านการมีจิตสาธารณะติดตัวนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จากการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 4 ครั้ง นักเรียนรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำกิจกรรม พยายามที่จะสะท้อนความคิด ความรู้สึกของตนเองออกมาให้ผู้วิจัยและเพื่อนๆ ในกลุ่มได้รับรู้ เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเองและรู้จักที่จะช่วยเหลือและรับอาสาที่จะทำเพื่อคนอื่นมากขึ้น เช่น ทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ โดยที่ครูไม่ต้องควบคุมดูแล เป็นผู้นำในการอาสาพัฒนาโรงเรียน จัดตั้งกลุ่มให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาต่าง ๆ เป็นผู้นำในการรณรงค์ทำความสะอาดในหมู่บ้านและชุมชน เป็นต้น

ครั้งที่ 9-11 เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้น ในด้านองค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ องค์ประกอบที่ 3 คือ การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชี้วัดจาก การไม่ยึดครองของส่วนร่วมนั้นมาเป็นของตนเอง การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนร่วมนั้น กิจกรรมครั้งที่ 9 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้สถานการณ์จำลอง กิจกรรมครั้งที่ 10-11 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้สถานการณ์จริงและกระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนรู้และเข้าใจถึงการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนและบริการสาธารณะประโยชน์ รวมถึงสามารถคิดวิเคราะห์ถึงการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมได้ และนำข้อคิดที่ได้มาปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเอง จากการเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 3 ครั้ง ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมดีขึ้น เช่น การเข้าแถวซื้ออาหารรับประทาน การใช้ห้องคอมพิวเตอร์ การใช้บริการห้องสมุด เป็นต้น

ครั้งที่ 12 เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะครั้งสุดท้าย ที่ผู้วิจัยให้นักเรียนนำผลงานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมาจัดนิทรรศการ ซึ่งเป็นการสรุปประเด็นสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะให้เห็น โดยชัดเจนและเป็นการทบทวนให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะได้ จากการสังเกตนักเรียนให้ความสนใจในผลงานการจัดนิทรรศการดีมาก และจากการสอบถามนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิต

สาธาณะ นักเรียนมีความมั่นใจว่ามีการพัฒนาพฤติกรรมตนเองจนสามารถปฏิบัติตนเป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะได้

จากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ สังกศตโดยภาพรวมได้ว่านักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็น ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มที่ จนสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สิน การดูแลรักษาความสะอาด การไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เกิดการชำรุดเสียหาย มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ และมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนร่วนั้น ดังนั้นการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะจึงนำไปสู่การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างในการเก็บบันทึกข้อมูล

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

1. การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น และความใส่ใจ

นักเรียนที่เข้าร่วม กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึก
ในความร่วมมือดี มอมขมางานในทุกทิวทัศน์เป็นอย่างดี
พยายามคิดหาคำตอบเมื่อตรงตาม และกล้าแสดงออก กล้าแสดง
ความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากเพื่อน ๆ

2. การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพ กระตือรือร้น ช่วยเหลือ ร่วมแรง ร่วมใจ มีวิธีคิดที่หลากหลาย
และนำเสนอผลงานได้อย่างมีคุณภาพ

นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นอย่างดี ร่วมกันอภิปรายแสดง
ความคิดเห็น เสนอผลงานหลากหลาย และนำใจความที่ประทับใจ
มาแลกเปลี่ยนนำเสนอผลงานกลุ่มที่ได้อีก

3. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม

หลังจาก ทบทวน กิจกรรมเสร็จสิ้นแต่ละครั้ง ครูได้สังเกต
นักเรียนกลุ่มทดลองอย่างต่อเนื่อง พบว่านักเรียนได้ร่วม
เขียนพฤติกรรมการเรียน เช่น ทบทวน แล้วยกมาช่วยเขียนช่วยกัน
เก็บเกี่ยวสิ่งที่ได้เรียนรู้ มีอุปนิสัยที่ดี มีทัศนคติที่ดี
ชอบ ใฝ่ใจดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวมดีมาก

4. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ทบทวน กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึก จัดในช่วง
เวลาของเลิกเรียน นักเรียนมางานเป็นอย่างดี อาจจะเหนื่อยบ้าง
จึงควรปรับเป็น กิจกรรมในช่วงเช้า

ลงชื่อ
(นางสาวระวีมา ดอนศิริศรี)

ผู้บันทึกการสังเกต
วันที่ 23 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

แบบประเมินตนเอง

“การเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ”

ครั้งที่ 5

วันที่ 9 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....

คำชี้แจงให้นักเรียนประเมินตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
โดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าตนเองมีส่วนร่วมในการแสดงออกอะไรบ้าง และมีความรู้สึกอย่างไรบ้าง

ด้านมารยาทสังคม - ได้แสดงความคิดเห็น
 - ช่วยเพื่อนทำแบบทดสอบ
 ด้านความรู้สึก - รู้สึกดีใจเมื่อความดีที่ตนทำถูกคนอื่นได้ชื่นชม
 - รู้สึกภูมิใจเมื่อคนอื่นได้ให้คำชื่นชม

2. นักเรียนได้ข้อคิดและประโยชน์อย่างไรบ้าง

- ทำหน้าที่ดีจากหน้าที่ที่ตนทำได้ดีที่สุด
 - ได้ทำใจดีกับคนอื่น ได้รู้ถึงความดีของคนอื่น

3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

ทำหน้าที่ดีกับทุกคนในกิจกรรม ทำหน้าที่ดีตามดีของตนเอง
 จ. ทำหน้าที่ดีกับทุกคน ไม่เห็นแก่ตัว ลงมือทำหน้าที่ดีกับทุกคนตามกำลัง
 ภายใต้อำนาจของตัวเอง

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ถ้ามีโอกาสทำกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสไปช่วยคนอื่น
 ผู้ที่ได้ใจ ความดีของคนตามสภาพความมั่นคง

ใบงานที่ 1
เรื่อง “ไม่รู้จะโทษใคร”

กลุ่มที่.....

- สมาชิกกลุ่ม
- 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
  - 5.....
  - 6.....
  - 7.....

- คำชี้แจง
1. ศึกษาเอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง “ไม่รู้จะโทษใคร”
  2. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามต่อไปนี้

คำถาม 1. การกระทำของ ชิงใหญ่และเพื่อน ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมในด้านใดบ้าง

คำตอบ..... 1. ทักษะของตัวพวกเราได้ผลทำให้เสียใจไม่สามารถหาทางรวมใจพวก
..... 2. เกิดความเดือดร้อนให้ทุกคน: เพราะความโหดแก่ตัวเองด้วยในที่สุด

คำถาม 2. ผู้เรียนได้ข้อคิดและบทเรียนอะไรบ้างจากกรณีตัวอย่างนี้

คำตอบ..... เมื่อจะทำการสิ่งใดควรดูดีให้รอบคอบว่าสิ่งนั้นที่มันไม่ได้เกิดจากใจที่
..... เกิดความเกลียดมากจนเสียใจ (เดี๋ยวนี้เราไม่ทำสิ่งนั้นเลย/เดี๋ยวนี้ผม
..... ทำไม่

คำถาม 3. ผลดีที่ได้รับจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมีอะไรบ้าง

คำตอบ..... 1. อยู่ร่วมกับคนอื่นด้วยความดี
..... 2. มีความสามัคคีในหมู่คณะ

ใบงานที่ 2

เรื่อง “ขาดจิตสาธารณะ สู่วาระโลกร้อน”

กลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....

ประเด็นการตอบคำถาม เรื่อง “ขาดจิตสาธารณะ สู่วาระโลกร้อน”

คำถาม 1. อนาคตมนุษย์จะเป็นอย่างไร ถ้าโลกมีอุณหภูมิสูงขึ้นเรื่อยๆ

คำตอบ..... ถ้าในอนาคต โลกมีอุณหภูมิสูงขึ้น มนุษย์จะมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก แต่มนุษย์ ก็จะหาหนทาง เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าใคร สามารถปรับตัวได้ ก็จะสามารถ ดำเนินชีวิตต่อไปได้

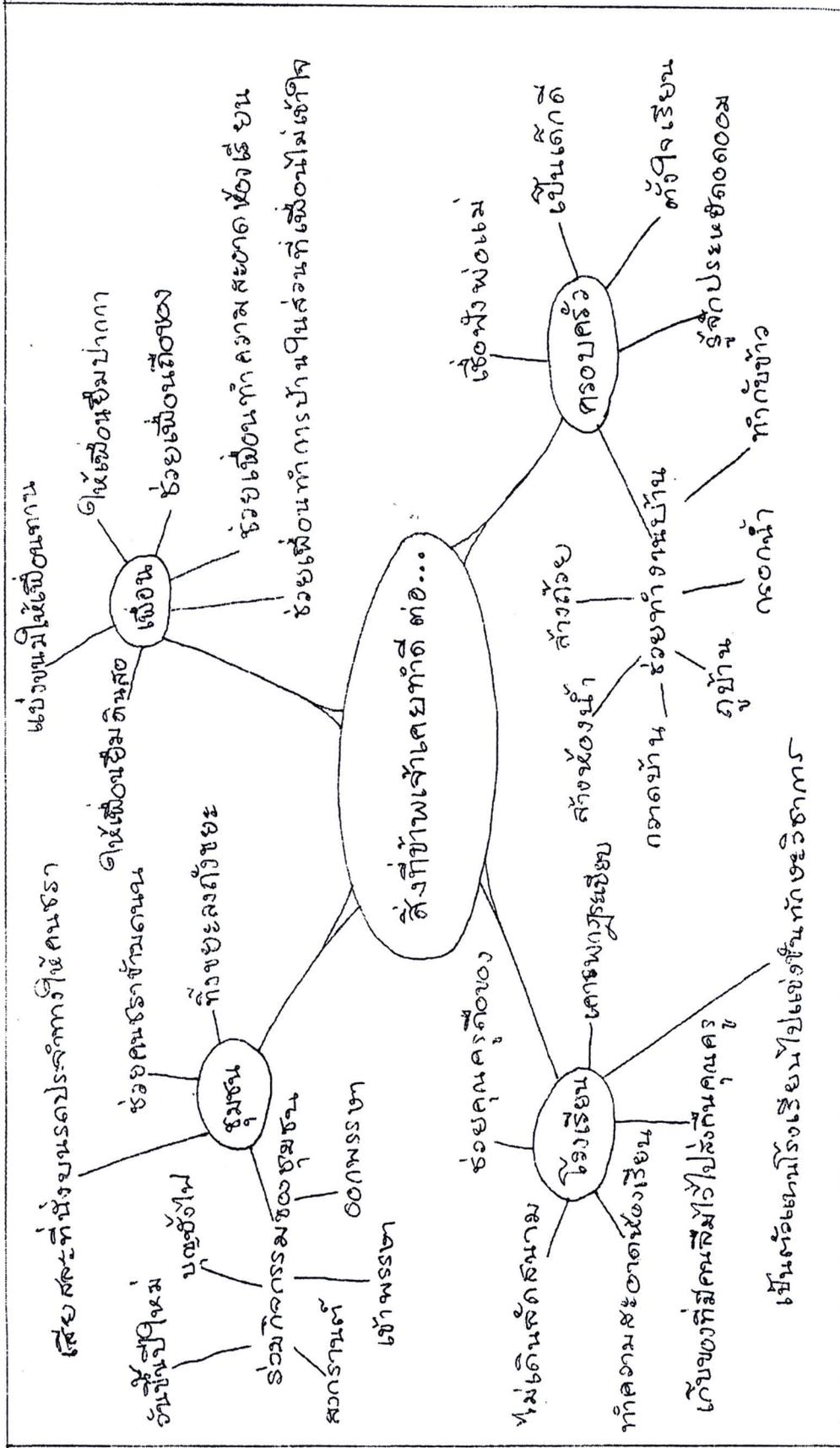
คำถาม 2. พฤติกรรมใดของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน

คำตอบ..... พฤติกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน เช่น การเผาขยะ ทั้งขยะไม่ถูกที่ ใช้รถยนต์ปล่อยควันเสีย ตัดต้นไม้ โรงงานอุตสาหกรรม ใช้พลังงานสิ้นเปลือง ใช้เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น ฉะนั้นถ้า ทรูกระทำของมนุษย์ทุกอย่าง ล้วนส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน

คำถาม 3. ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดภาวะโลกร้อน

คำตอบ..... ทางออกที่ดีที่สุด คือ ปลูกฝังจิตสำนึกให้มนุษย์ รู้จัก รักษาธรรมชาติ ใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า ทั้งไฟ น้ำ ร้อยกันปลูกต้นไม้ งดใช้พื้นที่สีเขียว ร่วมมือรณรงค์กัน ลดการใช้พลังงาน งดใช้พลังงานทดแทนให้มากขึ้น

กิจกรรมครั้งที่ 6 กนต์ของสังคม

กิจกรรมครั้งที่ 7-8 เพื่อนำเพื่อนพัฒนา

แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

ชื่อโครงการ..... รักชุมชนท้องถิ่นหัวใจชีวิตในระแ

1. หลักการและเหตุผล

สภาพแวดล้อมในชุมชน เน้นเน้นเต็มไปด้ยขยะที่เกิดจาก
 ความสกปรก รวดตามกันผิดคนรคนในสังคม ทางกลุ่มจึงจัดทำ
 โครงการ "รักชุมชนท้องถิ่นหัวใจชีวิตในระแ" เพื่อพัฒนาชุมชน
 และกำจัดขยะให้หมดไป

3. วัตถุประสงค์

- สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน
- กำจัดขยะให้หมดไปจากชุมชน
- สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

4. ผู้จัดทำโครงการ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 "กลุ่มรักบ้านเกิด"

5. ที่ปรึกษาโครงการ

ผู้ดูแลบ้าน บ้านหนองบัวลำภู

6. สถานที่ดำเนินการ

ตำบลหนองบัวลำภู

7. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

16-23 ก.พ. 2564

8. งบประมาณในการดำเนินการ

-

9. วิธีดำเนินการ

- กำหนดแผนการดำเนินงาน แบ่งงาน และติดต่อประสานงาน
- จัดหาอุปกรณ์และเตรียมสื่อในการจัดระเบียบ
- ลงพื้นที่กำจัดขยะ

10. เครื่องมือ/อุปกรณ์

- กิ่งขยะ
- ถุงใส่ขยะ

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- คนในชุมชนเกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน
- ระเบียบในชุมชน หมดไป ด้ยความร้อมมือกันจากทุกฝ่าย

ใบงานที่ 3

เรื่อง “คอมพิวเตอร์นี้ของใคร”

กลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม 1.....
 2.....
 3.....
 4.....
 5.....
 6.....
 7.....

คำถาม 1. นักเรียนคิดว่าการมาก่อนแล้วมีสิทธิ์ของคอมพิวเตอร์มากกว่า 1 เครื่อง เป็นการกระทำที่ถูกหรือผิด เพราะเหตุใด

คำตอบ ผิด เพราะ การจองคอมพิวเตอร์มากกว่า 1 เครื่อง เป็นการเอาเปรียบคนอื่น ถึงแม้ว่าจากราก่อนก็ตาม ก็ควรใช้คอมพิวเตอร์เพียง 1 เครื่อง เพื่อให้นคนอื่นได้ใช้คอมพิวเตอร์ด้วย

คำถาม 2. จากสถานการณ์จำลอง นักเรียนคิดว่าการเปิดคอมพิวเตอร์หลาย ๆ เครื่อง เพื่อใช้งานจะเกิดผลเสียอะไรบ้าง

คำตอบ การเปิดคอมพิวเตอร์หลายๆเครื่อง เพื่อใช้งานทำให้เกิดมลพิษหลายอย่าง เช่น เสียงรบกวน พลังงาน อีกทั้งยังทำให้นคนอื่นเสียโอกาสในการใช้คอมพิวเตอร์อีกด้วย

คำถาม 3. จากสถานการณ์จำลอง นักเรียนคิดว่าการกระทำของก้องเกียรติกับปิติพงษ์มีพฤติกรรมการใช้ของส่วนรวมเป็นอย่างไร

คำตอบ จากสถานการณ์จำลอง ก้องเกียรติกับปิติพงษ์ มีความเห็นแก่ตัวในการใช้ของส่วนรวม เพราะคอมพิวเตอร์เป็นของส่วนรวม ควรแบ่งปันกันใช้ ไม่ใช่มองแต่ความสะดวกสบายของตนเอง

คำถาม 4. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรกับเรื่องนี้

คำตอบ จากเรื่องนี้ ข้าพเจ้า มีความรู้สึก ว่า การอยู่ร่วมกันกับคนอื่น ควรต้องมีความเห็นอกเห็นใจกัน ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักการแบ่งปัน อีกทั้งรู้จักการใช้แลรบกวนของส่วนรวมให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

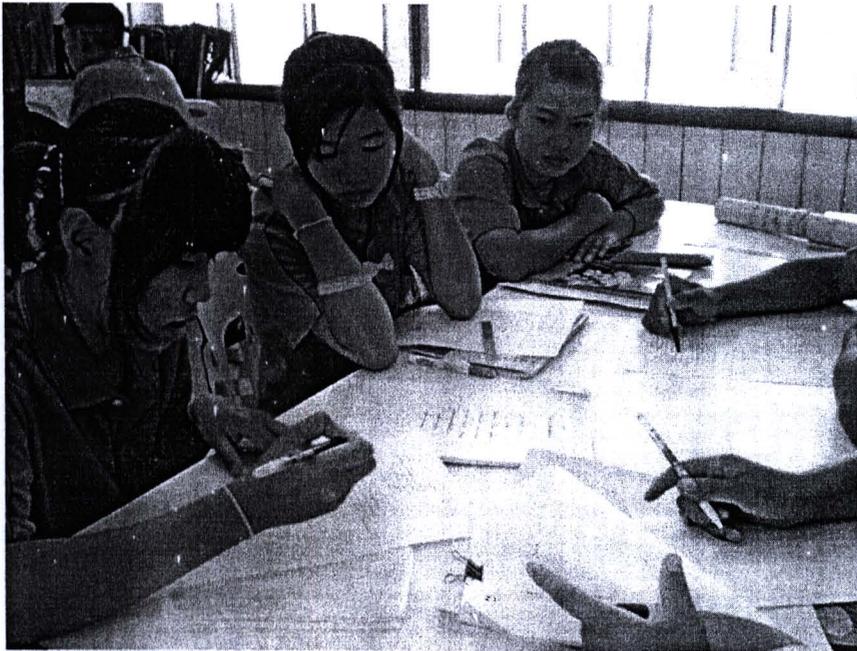
ภาคผนวก ง

ภาพประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี

การนำเสนอผลงานกลุ่ม

จัดนิทรรศการผลงานร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวระเวียง คอนศรีชา

เกิดเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2507

ประวัติการศึกษา ปีการศึกษา 2530 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยา) สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปีการศึกษา 2551 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยา วิชาชีพครู จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ปีการศึกษา 2552 เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยา การศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาชีพ รับราชการครู ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนหนองสองห้องวิทยา อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 127/4 หมู่ 1 ตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น 40190

